

Hans Mortensen, stjóri:

Orð og myndir: Jan Müller

Danskir bankar siga avgjört ja til Sundsdepilin

— Broyta vit ikki verandi studningskipan, so sleppa vit ongantið burtur henni. Batar og skip, sum skulu hava tilknýti við Depilin á Sundi, skulu als einki hava við studning at gera.

M. a. hetta segði Hans Mortensen, stjóri, tá hann seinasta hósdag helt tíðindafund á Hotel Føroyum.

Tað er nú ein mánaði síðani, at »Ídnaðardepilin á Sundi« varð framlagdur. Ein verkætlan við 40 virkjum, einum kjarna við ymsum virkseimi, eini havn o. a. fyri umleið hálva milliárd krónur. Arbeiðspláss til 1500 fólk.

Hans Mortensen: — Eg seti alt tað eg eigi, og alt tað, sum eg komi at eiga, ið veð fyri hesi ætlan. Eg fái kanska einki annað afturfyri enn há og spott, men eg ynski so kortini at sleppa at royna.

Ikki fyri egnan pening

Hann upplýsir annars, at endamálið við hesum projektinum er ikki at vinna sær pening í egnan lomma. — Tørvur er á einum slíkum projekti og eg gangi við fullum huga inn fyri tí. Byggir tað so á skilgøðum figgjarligum grundarlagi, so kann eg ikki nokta fyri, at eisini eg fari at tjena pengar.

Hans Mortensen visir tó á, at ynskti hann at tjena nógvan pening, so átti hann at farið aðrar staðir heldur enn at sett orku í eitt slíkt projekt.

— Men eg geri tað kortini, ti hetta kann gagna Føroyum, segði hann.

Hans Mortensen visti á, at svar frá politikarum uppá umsókn sína um leigu ella keyp av øki á Sundi, innan nakrar mánaðir, so ætlar hann at sleppa ætlanini.

Nýtt — ja

Spurningarnir á tíðindafundinum vóru fleiri. M. a. varð spurt, um hesin Depilin er nakað nýtt?

Hans Mortensen: — Eg havi hoyrt og lisið um, at slíkir deplar eru royndir aðrastaðni við ringum úrslitið. Eg vil siggja tann »Sundsdepil«, sum er royndur við ringum úrslitið. Tað nokti eg at trúgva, ti hesin depilin er nakað heilt nýtt.

Annars kann eg leggja aftrat, at bankar og figgjarstovnar í Danmark, sum hava sæð hetta projektið, geva sitt besta viðmæli. Teir hava ongantið sæð slíkt fyrr. Eisini idnaðarfólk og fólk, sum arbeiða við gransking, siga, at hetta er rætti máttin, ti her fæst dagliga ein sínámillum ávirkan millum gransking og idnað, sum hevur sera stóran týdning.

Mín tanki — míni orð

— Hverjar serfrøingar hevur tú brúkt at hjálpa tær við projektinum?

— Ongar, bert meg sjálfvan umframt føroysku arkitektarnar. Projektið

— Eg havi so brúkt eina hálva mill. kr. til projektið og tá haldi eg, at eghavi loyvi til at evgera, hvussu eg leggi tað upp.

Men Hans Mortensen hevur eisini søkt sær vitan aðrastaðni. Sjálvur hevur hann analyserað meira enn 20 granskingarstovnar í okkara grannalondum fyri »at innsúgva vitan«, sum hann tekur til.

Aðrir fara við hugskotinum

— Eg kann bert siga, at verður ikki farið undir hetta projektið skjótt, so er vandi fyri, at aðrir fara við hugskotinum.

Hans Mortensen visir her m. a. til, at islendingar, sum hava sæð pro-

Hans Mortensen: — Eg leggi alt eg eigi og komi at eiga í ætlanina á Sundi

so sleppi eg ætlanini.

Eg havi aðrar ætlanir, um hetta verður av ongum. Fái eg ti ikki skjótt svar, eri eg farin.

20 hugskot klár

Hans Mortensen visti síðani á, at umframt síni egnu 8 hugskot til virki, so hevur hann seinasta mánaðin fingið 10 nýggj hugskot frá fólk. Tey eru øll nýskapandi. 13—14 av teimum eru innan fiskivinnu og aling, harav 4 innan útgerð til hesar vinnur.

— Men er talan bert um hugskot, er einki projekt klárt?

— Eg kann ikki siga, hverji hugskotini eru, ti tá fer onkur annar við teimum, men hetta eru góð hugskot sum sjálvandi skulu arbeiðast til projekt.

— Kunnu tit byrja við hesum 20 hugskotunum?

— Tað kunnu vit. Vit byrja 1. byggistig og byggja helvtina av kjarnuni.

— Men hevur ti figging til so »leyst« grundarlag?

— Eg fái alla figgingina úr Danmark. Har siga teir, at havi eg 20 hugskot, so er tað í lagi. Teir trúgva, at eg kann skaffa restina, sum er neyðugt fyri at figgja ein heilan kjarna. Tað hava teir sagt við meg.

— Er tað so, at danskir figgjarstovnar hava so gott álít á tær?

— Tað er so.

— Men hvussu ber tað til?

— Teir hava sæð meg fingið SMS uppá fótur, sum koyri professionelt og rætt.

— Men eitt er handil — annað er idnaður; hevur tú skil á idnaði?

— Nei, tað havi eg ikki — tianbetur, men eg havi skil á at organisera, og tað haldi eg er tað týðningarmesta. Eg meti, at eg eri fúrur fyri at fáa idnað í gongd einsvæl og eitt SMS.

Annars visir Hans

Mortensen til frágreiðingina frá Det Rådgivende Udvalg, sum kom 14 dagar aftaná at depilin varð avdúkaður.

— Teir siga næstan orðrætt tað sama sum vit vilja við hesum projektinum, ein skuldi trúð, tað varð bilagt frá okkum.

— Tú tosar um nýskapandi selulið, háførdling og toppprisir. Men verandi selumenn, m. a. stjórin á Fiskusøluni siga, at sum støðan er í dag, er betri máttin at fáa mest burturúr at gera, sum vit gera í dag? Hvussu kanst tú sum litið hevur havt við fisk at gera, standa her og siga tað øvugt.

— Ti eg meini, at eg eri á beinari leið. Føroyar eru eitt litið land. Vit ava reint hava rundan um okkum. Tørvur verður skjótt á fiski í heiminum, Tað siga serfrøingarnir. Vit eiga at framleiða eina vøru, sum eingin annar ger. Vit eiga at krevja ein pris fyri hana, sum semir seg eini serstakari og 1. floks vøru.

— Men vit eru jú ikki í EF, og har eru tollforðingar. Skulu vit inn í EF?

— Nei. Sjálvt um vit skulu til at minka okkara livistøði við 10 %, so haldi eg persónliga, at vit heldur skulu vera uttanfyri EF, heldur enn at verða stýrdir av teimum eins og grønlandingar vera tað.

So eg meti okkum

tørvur eitt betri selu- arbeiði. Tað er ikki tað rætta at senda telex til Suðureuropa og siga, at vit hava 1000 tons av fiski. Vit skulu arbeiða øðrvísi.

— Men er tað so at danskir figgjarstovnar blint trúgva uppá Føroyar og Hans Mortensen?

— Teir trúgva uppá Føroyar sum fiskivinnutjóð og har alingin fær meiri at siga. Teir trúgva ti eisini uppá Depilin á Sundi.

Vónsvikin

— Hvat heldur tú um mótstøðuna imóti tínum projekti?

— Eg eri sera vónsvikin av, at Tórmóður Dahl hevur verið so negativur, ti eg eri helst ein av teimum fáum í Føroyum, sum meti Tórmóð Dahl sera høgt, ti hann er ein sera iðin persónur. Hann hevur bert verið skeivt brúktur av samfelagnum.

Eg veit væl, at stór mótstøða er. Men hon er ikki so nógv imóti projektinum sum imóti persóninum Hans Mortensen. Eg havi hoyrt fólk siga, at politikarar hava sagt, at teir ganga inn fyri projektinum, men ikki at Hans Mortensen stendur fyri tí.

Lat meg enda við at siga, at við hesum projektinum hevur samfelagið alt at vinna, eg sjálvur alt at tapa.

er 100 % mín tanki og míni orð.

Hans Mortensen sigur viðari, at tá allir siga, at hetta er einki nýtt, og at tørvur er á eitt ný arbeiðspláss og kjarnufunktionum, hví er tað so ikki komið fyrr?

Hans Mortensen sigur seg einki kenna til umrødda idnaðarálitið og heldur tann tí, at tað kanska er ein fyrimunur, ti tað hevur hann ikki verið bundin av nøkrum.

Hann heldur tað heldur ikki vera rætt at krevja av sær, at hann skuldi farið til ídnaðarstovuna og aðrar stovnar aðrøyn við projektinum, ti so hevði tað helst verið sáplað niður.

jektið, halda tað vera ófært. Teir viðganga, at teir lika so litið sum føroyingar duga at selja sín fisk. Ti kann eitt slíkt projekt við einum kjarna við selu- arbeiði og vørumenn- ing fáa teir at vakna.

— Eg havi fingið fyrispurning frá stórári fyriteku í Islandi, sum ynskir at luttaka í hesum projektinum.

Hans Mortensen sigur viðari, at fyri at koma í gongd er neyðugt við einum skilgøðum sáttmála við Tóshavnar kommunu. Hann er tó bangin fyri, at ávisir politikarar ikki vilja taka staðu nú, aðrøyn valið. Skal hetta verða gongdin,

